

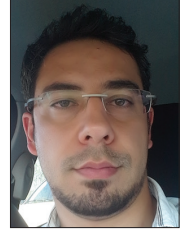
Katamenial Epilepsi

Catamenial Epilepsy

Çetin Kürşad AKPINAR,¹ Nilgün CENGİZ²

¹Vezirköprü Devlet Hastanesi, Nöroloji Servisi, Samsun

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nöroloji Anabilim Dalı, Samsun

Dr. Çetin Kürşad AKPINAR

Sayın Editör,

Katamenial epilepsi menstrüel siklusla ilişkili epileptik nöbet aktivitesini anlatan bir terimdir. Yapılan çalışmalarda epileptik hastalardaki katamenial epilepsi prevalansı %31-60 arasında bildirilmiştir.^[1] Üreme hormonlarının nöroaktif özellikleri ile siklik ve periyodik salınımları patofizyolojideki en önemli faktörlerdir.^[1] Bu yazıda, sadece perimenstrüel dönemde nöbetleri gözlenen nadir bir olgu sunduk.

Otuz iki yaşında evli kadın hasta nöbet geçirme yakınmasıyla nöroloji polikliniğine başvurdu. İlk kez beş yıl önce jeneralize tonik klonik nöbet geçirdiği, nöbetlerin her menstrüasyon döneminde ve de mensten önceki üç gün veya sonraki iki gün içinde, olduğu öğrenildi. Menstrüasyon dönemi dışında nöbet öyküsü yoktu. Hastanın bu dönemde topiramate 200 mg/gün, valproik asit 1000 mg/gün, karbamazepin 800 mg/gün tedavisi aldığı ama nöbet kontrolünün sağlanamadığı öğrenildi. Beyin görüntüleme ve çekilen iki adet interiktal elektroensefalografi incelemesi normaldi. Laboratuvar bulgularında (FSH, LH, estradiol, progesteron) bir anormallik yoktu. Kadın doğum polikliniğince başlanan progesteronlu doğum kontrol tedavisinden sonra nöbet gözlenmedi.

Herzog ve ark. katamenial epilepsili hastalarda üç ayrı tip tanımlamışlardır.^[3] Bu tipler; ovulatuvar sikluslarda, perimenstrüel nöbet alevlenmesi (mens öncesi ve sonrası üç gün); periovulatuvar alevlenme (mens 10. gününden 13. güne kadar) ve anovulatuvar siklusta, yetersiz luteal faz dönemindeki (10. günden üçüncü güne kadar) nöbetlerdir.^[3] Bir çalışmada katamenial epilepsi hastalarının sadece

%4.3'ünde perimenstrüel özellik saptanmıştır. Bu durum premenstrüel progesteron düşmesiyle ilişkilidir.^[3] Progesteronun, GABA aracılı inhibisyonu artırarak antikonvülzan özellik gösterdiği bilinmektedir. Premenstrüel dönem boyunca nöbetteki alevlenme, progesteronun anti-epileptik etkisinin erken yoksunluğu ile ilişkilidir.^[4] Katamenial nöbetlerin tedavisinde progesteron, gonadotropin-releasing hormon analogları, asetazolamid gibi tedaviler önerilirken konvansiyonel anti-epileptik ilaçların etkilerinin sınırlı olduğu bildirilmiştir.^[5]

Saygılarımızla,

Kaynaklar

1. Herzog AG. Catamenial epilepsy: Update on prevalence, pathophysiology and treatment from the findings of the NIH Progesterone Treatment Trial. *Seizure* 2015;(28):18–25. [CrossRef](#)
2. El-Khayat HA, Soliman NA, Tomoum HY, Omran MA, El-Wakad AS, Shatla RH. Reproductive hormonal changes and catamenial pattern in adolescent females with epilepsy. *Epilepsia* 2008;49(9):1619–26. [CrossRef](#)
3. Herzog AG, Klein P, Ransil BJ. Three patterns of catamenial epilepsy. *Epilepsia* 1997;38(10):1082–8. [CrossRef](#)
4. Herzog AG, Fowler KM, Sperling MR, Liporace JD, Kalayjian LA, Heck CN, et al. Variation of seizure frequency with ovulatory status of menstrual cycles. *Epilepsia* 2011;52(10):1843–8. [CrossRef](#)
5. Najafi M, Sadeghi MM, Mehvari J, Zare M, Akbari M. Progesterone therapy in women with intractable catamenial epilepsy. *Adv Biomed Res* 2013;(2):8.

